

Környezetvédelmi ráfordítások és környezetvédelmi ipar, 2012

A tartalomból

1 Összefoglaló

1 Környezetvédelmi ráfordítások

3 Környezetvédelmi ipar

Összefoglaló

Magyarországon 2012-ben a gazdasági szervezetek környezetvédelmi beruházás formájában 138 milliárd forintot költöttek a környezetszennyezés vagy bármilyen más környeztkárosítás megelőzésére, csökkentésére és megszüntetésére, reálértékben 4,0%-kal többet, mint az előző évben. A termelési folyamatokat alapvetően nem változtató, úgynevezett közvetlen környezetvédelmi beruházás a fenti összeg 86%-a volt, míg a termelési folyamatokba beépülő, azokat módosító integrált beruházások 14%-ot tettek ki.

A környezetterhelés csökkentését szolgáló berendezések működtetéséhez rendelkezhető, szervezeten belüli, folyó ráfordítások értéke 231 milliárd forint volt, amely összehasonlításként 4,3%-kal kevesebb az előző évinél. Ebből 47%-kal részesedett a szennyvíz-, 40%-kal a hulladékkezelés, a ráfordítások 5%-a pedig a talaj és a felszín alatti vizek védelmére irányult.

A gazdasági szervezetek 2012-ben a környezetvédelmi szolgáltatásokért külső szolgáltatóknak 132 milliárd forintot fizettek ki, reálértékben 7,3%-kal kevesebbet az előző évinél. A teljes összeg 63%-át hulladékkezelésért, 27%-át pedig szennyvízkezelésért fizették.

A levegőt, a vizet és talajt ért környezeti károk mérését, megelőzését, korlátozását, minimalizálást vagy helyrehozását szolgáló környezetvédelmi ipar nettó árbevétele 417 milliárd forint volt, ennek 24%-át a külföldi értékesítések tették ki. A környezetvédelmi termékeket előállító vagy ilyen irányú szolgáltatást nyújtó vállalkozások a környezetvédelmi ipari tevékenységükkel összefüggésben mintegy 17,3 ezer főt foglalkoztattak.

Környezetvédelmi ráfordítások

A nemzetgazdaság **környezetvédelmi beruházásai** 2012-ben 138 milliárd forintot tettek ki, ennek 86%-a közvetlen, 14%-a pedig folyamatba integrált környezetvédelmi beruházás formájában valósult meg. Az előző évhez képest az összes környezetvédelmi beruházás volumene 4,0%-kal nőtt. A közvetlen környezetvédelmi beruházások volumene 14%-kal nőtt, míg az integrált beruházásoké közel kétharmadára esett vissza.

Környezetvédelmi beruházások

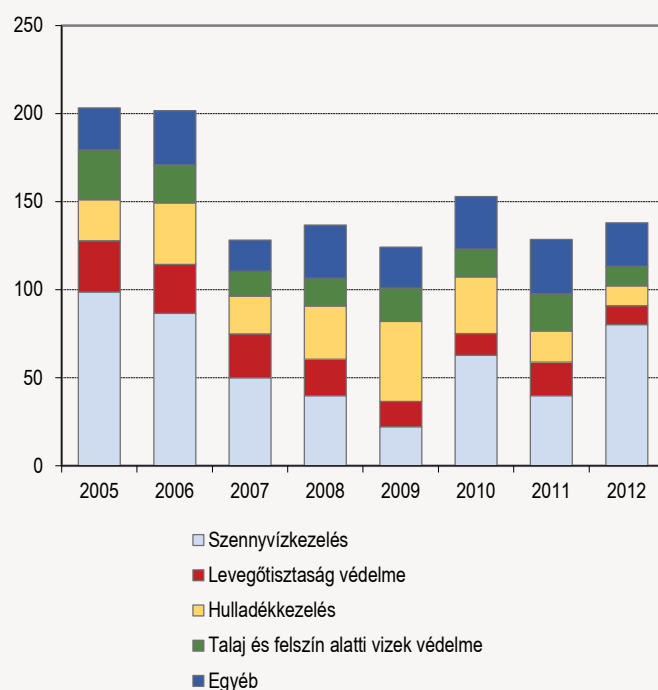
(milliárd Ft)

Év	Közvetlen	Integrált	Összesen
2008	117 638	19 067	136 704
2009	108 583	15 698	124 281
2010	135 369	17 585	152 953
2011	101 227	27 341	128 569
2012	118 761	19 291	138 051

A megfigyelt időszakban a nemzetgazdaság környezetvédelmi beruházásainak mintegy 58%-át szennyvízkezelésre, 8–8%-át pedig a levegőtisztaság védelmére, a talaj és a felszín alatti vizek védelmére, illetve a hulladékkezelésre fordították. A táj- és természetvédelemre irányuló beruházások 3,0%-kal, a zaj és rezgés elleni védelmet szolgáló beruházások pedig 2,2%-kal részesedtek a teljes összegből. A **közvetlen környezetvédelmi beruházások** 62%-át a szennyvízkezelés megelőzését, illetve kezelését célzó beruházások tették ki, amelyek aránya jelentősen növekedett az előző évi 34%-hoz képest. A **folyamatba integrált** beruházások esetében a szennyvíz kezelésére irányuló beruházások aránya 33% volt, amelytől csak kevéssel marad el a levegőtisztaság védelmét célzó beruházások részaránya (27%).

1. ábra

Környezetvédelmi beruházások környezeti területek szerint (milliárd Ft)

1. tábla

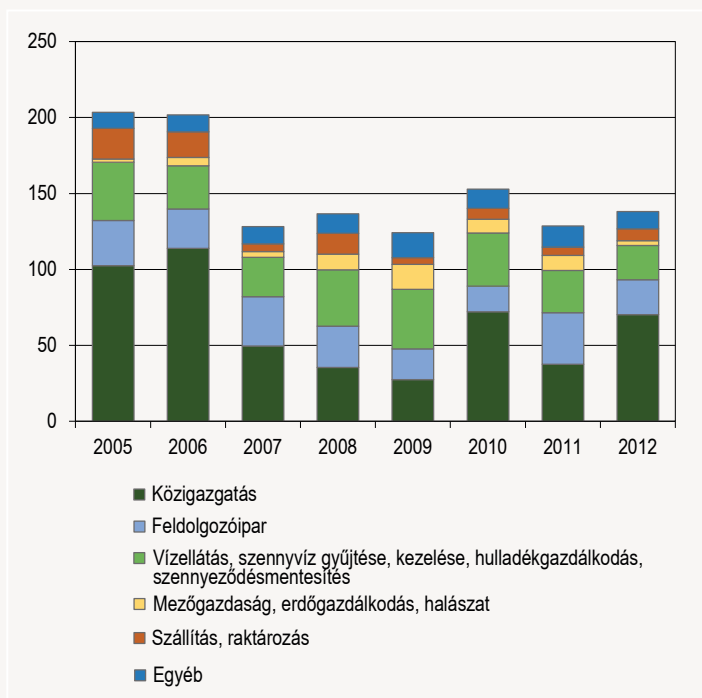
A gazdasági ágak közül a közigazgatásba sorolt gazdasági szervezetek részesedése volt a legjelentősebb: beruházásai 2012-ben az összes környezetvédelmi beruházás 51%-át adták, ami nagymértékű növekedést jelent az előző évi 29%-os részarányhoz képest. A közigazgatásba sorolt szervezetek környezetvédelmi beruházásainak 89%-a a szennyvízkezelésre irányult, ennek jelentős hányadát a települési önkormányzatok szennyvíz-csatorna-hálózatának fejlesztése tette ki. Az összes környezetvédelmi

beruházásból 17%-kal a feldolgozóiparba, 16%-kal pedig a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmen-
tesítés ágba sorolt gazdasági szervezetek részesedtek. A szállítás, raktározás ágba sorolt gazdasági szervezetek környezetvédelmi beruházásainak részaránya 5,7% volt.

A feldolgozóipar környezetvédelmi beruházásai reálértékben 35%-kal, 22 milliárd forintra csökkentek az előző évhez viszonyítva. A gazdasági ág környezetvédelmi beruházásainak közel fele (47%) a szennyvízkezelésre, közel negyede (24%) pedig a levegőtisztaság védelmére irányult.

2. ábra

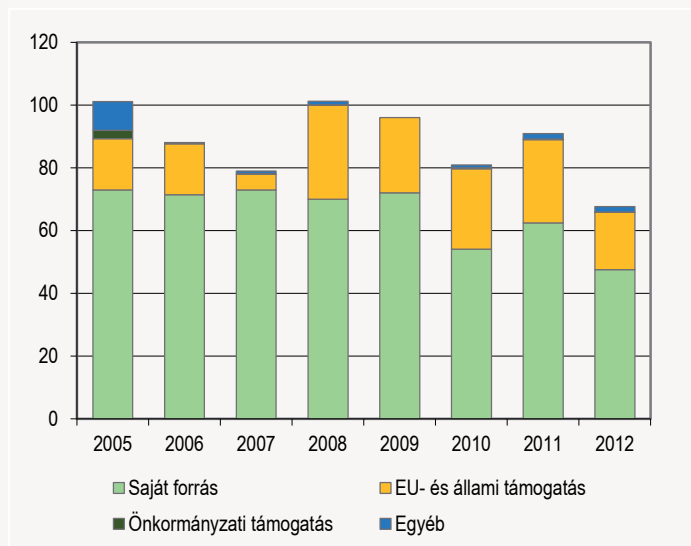
Környezetvédelmi beruházások gazdasági ágak szerint (milliárd Ft)

A közigazgatáson kívüli gazdasági szervezetek környezetvédelmi beruházásai 70%-át valósították meg saját anyagi forrásaik terhére, beruházásaik 14%-át közvetlen állami támogatás, 13%-át pedig EU-támogatás finanszírozta.

3. ábra

Környezetvédelmi beruházások finanszírozás szerint, a közigazgatáson kívüli ágakban (milliárd Ft)

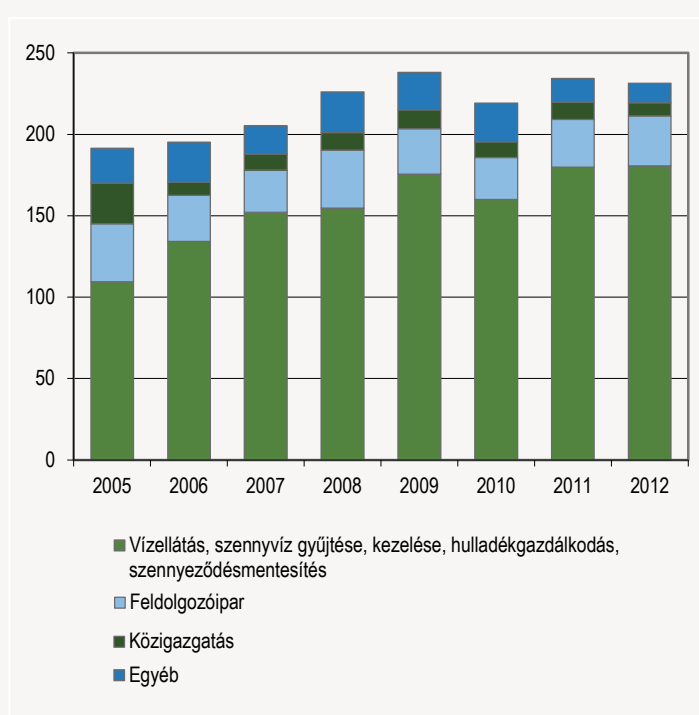
Az összes környezetvédelmi beruházás anyagi-műszaki összetételét vizsgálva a megfigyelt időszakban közel 77%-ot tettek ki az épület-, illetve építmény-beruházások, 19%-ot a gép-, berendezés- vagy járműberuházások, illetve 3,4%-ot az egyéb beruházások, ideértve a környezetvédelmi beruházás megvalósítása érdekében történő föld- vagy telekvásárlást is.

A nemzetgazdaságban a szervezeten belüli folyó környezetvédelmi ráfordítások értéke 2012-ben 231 milliárd forint volt, ami összehasonlítói áron 4,3%-os csökkenést jelent az előző évhez viszonyítva. A szervezeten belüli folyó ráfordításokból 47%-kal részesedett a szennyvíz-, 40%-kal a hulladékkezelés, a ráfordítások 5,0%-a pedig a talaj és a felszín alatti vizek védelmére irányult.

A szervezeten belüli folyó környezetvédelmi ráfordítások 78%-a a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmen-
tesítés ágba sorolt gazdasági szervezeteknél jelentkezett; ettől jelentősen elmarad még a feldolgozóipar részesedése is, ami az összes szervezeten belüli folyó ráfordítások 13%-át tette ki. Előbbi ág folyó ráfordításainak volumene 2011-hez képest 2,7%-kal csökkent, utóbbié pedig 1,6%-kal növekedett.

4. ábra

Szervezeten belüli folyó környezetvédelmi ráfordítások (milliárd Ft)

A gazdasági szervezetek 2012-ben a **környezetvédelmi szolgáltatásokért külső szolgáltatóknak** mintegy 132 milliárd forintot fizettek ki, ami összehasonlítói áron 7,3%-os csökkenést jelent 2011-hez képest. A környezetvédelmi szolgáltatások ellenértékének 63%-át hulladékkezelésért, 27%-át szennyvízkezelésért fizették. A feldolgozóiparba tartozó gazdasági szervezetek 56 milliárd forintot fordítottak környezetvédelmi szolgáltatásokra, ami a teljes összeg 42%-a. Ezek a szervezetek az összes külső szolgáltatóknak fizetett összeg 53%-áért hulladékkezelési, 34%-áért pedig szennyvízkezelési szolgáltatást vásároltak.

Az adatgyűjtésbe bevont, nem környezetvédelmi iparral foglalkozó gazdasági szervezeteknél a környezetvédelemmel összefüggésben 2012-ben 4,3 ezer fő állt alkalmazásban, amely 25%-os növekedést jelent az előző évihez képest. A korábbi évekhez hasonlóan a környezetvédelemmel kapcsolatban foglalkoztatottak valamivel több, mint kétharmadát (68%) szellemi munkakörben alkalmazták.

Környezetvédelmi ipar

Magyarországon 2012-ben – a megfigyelésbe bevont szervezetek adat-szolgáltatása alapján¹ – a **környezetvédelmi iparba** tartozó gazdasági szervezetek által értékesített termékek és szolgáltatások **nettó árbevételének értéke** 417 milliárd forint volt, amely összehasonlíto áron 3,3%-os csökkenést jelent az előző évihez képest.

A környezetvédelmi ipar összes árbevételének 99,6%-a a környezeti szenny-nyezések közvetlen csökkentését szolgáló termékek előállításából és szolgáltatásnyújtásból származott. A környezetszennyezések integrált csökkentését szolgáló technológiák és termékek előállításából származó nettó bevétel pedig valamivel kevesebb, mint 1,5 milliárd Ft volt (0,4%). A környezetvédelmi ipar exportértékesítése 2012-ben 99 milliárd forintot ért el, ez az összes környezetvédelmi ipari értékesítés 24%-a. Az exportértékesítés az előző évihez viszonyítva közel 21 milliárd forinttal, összehasonlíto áron 23%-kal növekedett.

2. tábla

A környezetvédelmi ipari értékesítés értéke

(millió Ft)

Év	Nettó árbevétel	Ebből: exportárbevétel
2008	406 278	92 110
2009	355 019	56 250
2010	364 371	68 872
2011	417 308	78 119
2012	416 612	99 048

A szennyezés közvetlen csökkentésére irányuló szolgáltatások nyújtásából származó mintegy 370 milliárd forintos nettó árbevétel – az előző évekhez hasonlóan – jelentősen meghaladta a különböző gépek, berendezések, felszerelések előállításából (39 milliárd forint) és a környezetvédelmi technológiákból (épitési-szerelési tevékenységből) származó (6 milliárd forint) árbevételt. A szolgáltatásnyújtásból származó nettó árbevétel – összehasonlíto áron számolva – 6%-kal csökkent. Negyedével csökkent a környezetvédelmi technológiákból származó nettó árbevétel volumene, a gépek, berendezések, felszerelések előállításából származó nettó árbevétel viszont összehasonlíto áron 45%-os növekedést mutat az előző év azonos adatához viszonyítva.

3. táblázat

Közvetlen szennyezéscsökkentési célú termék-előállítás és szolgáltatásnyújtás, nettó árbevétel

(millió Ft)

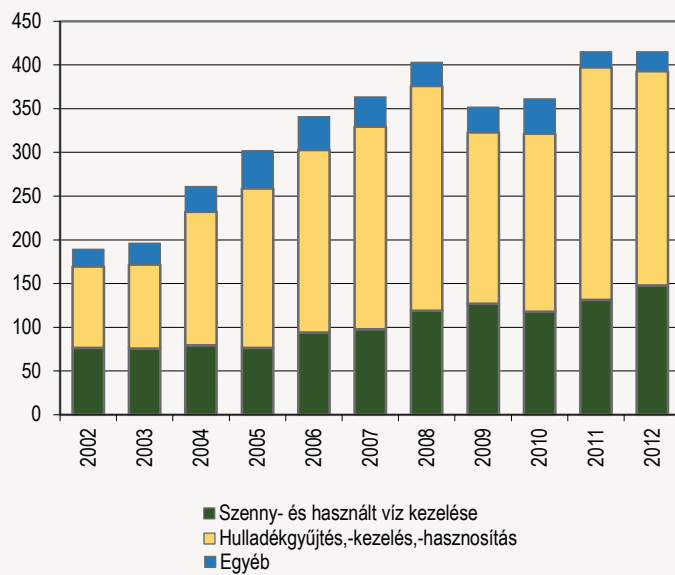
Év	Termék-előállítás	Szolgáltatásnyújtás	Környezetvédelmi technológiák (épitési-szerelési tevékenység)	Összesen
2008	51 275	343 793	8 068	403 136
2009	35 509	306 535	10 084	352 128
2010	27 891	324 025	9 499	361 416
2011	25 992	381 224	8 023	415 239
2012	38 884	370 009	6 240	415 133

A közvetlen szennyezéscsökkentésre irányuló környezetvédelmi iparon belül a nettó árbevétel szempontjából két környezeti, illetve erőforrás-gazdálkodási területre irányuló tevékenység emelkedik ki: a hulladék gyűjtésével, kezelésével és ártalmatlanításával, újrahasznosításával foglalkozó gazdasági szervezetek 59%-kal, a szenny- és használt víz kezelésével foglalkozók pedig 36%-kal részesedtek az összes közvetlen szennyezéscsökkentésre irányuló környezetvédelmi ipari árbevételből.

A hulladékgazdálkodással foglalkozó gazdasági szervezetek adták a környezetvédelmi ipar összes exportárbevételének 72%-át, amelynek jelentős hányada a szilárd hulladék hasznosításából származik.

5. ábra

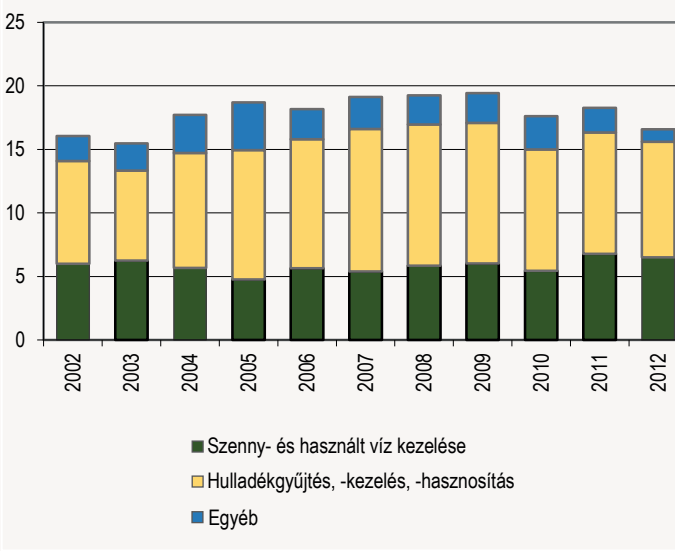
Közvetlen szennyezéscsökkentési célú termék-előállítás és szolgáltatásnyújtás környezeti területek szerint (milliárd Ft)

A gazdasági szervezetek a környezetvédelmi ipari tevékenységgel összefüggésben 2012-ben összesen 17,3 ezer főt foglalkoztattak, mintegy 7%-kal kevesebbet, mint 2011-ben. A közvetlen szennyezéscsökkentésre irányuló termék-előállításban és szolgáltatásnyújtásban valamivel több, mint 17 ezer fő (a környezetvédelmi iparral összefüggésben foglalkoztattak 98,7%-a), az integrált szennyezéscsökkentést szolgáló technológiák és termékek előállításában 221 fő (1,3%) tevékenykedett.

6. ábra

A közvetlen szennyezéscsökkentéssel összefüggésben foglalkoztatottak száma (ezer fő)

¹ A megfigyelésbe bevont szervezetek körének meghatározását lásd a módszertanban! (A megfigyelési kör évente kis mértékben bővül.)

A környezetvédelmi ipar meghatározó ágazatait tekintve a hulladékgazdálkodás ágazat 181 milliárd forint nettó árbevételt ért el 2012-ben, amely összehasonlító áron 1,4%-os csökkenést jelent az előző év hasonló adatahoz képest. Az ágazat környezetvédelmi ipari nettó árbevétele elsősorban a hulladék gyűjtéséből, kezeléséből és ártalmatlanításából és az azokhoz kapcsolódó termékek és technológiák előállításából származott (a teljes összeg 96%-a).

A víztermeléssel, -kezeléssel és -elosztással foglalkozó szervezeteknek környezetvédelmi iparhoz való hozzájárulása elsősorban a szennyvízkezelési tevékenységükből fakadt: 2012-ben az ágazat összes környezetvédelmi iparhoz kapcsolódó nettó árbevételének – ami 70 milliárd forint volt, összehasonlító áron 5,8%-kal kevesebb, mint az előző évben – 96%-a származott ebből a tevékenységből.

A szennyvíz gyűjtése, kezelése gazdasági ágazatba sorolt szervezetek környezetvédelmi ipari tevékenységből származó árbevétele (amelynek

nagysága összehasonlító áron lényegében nem változott 2011-hez viszonyítva) a vizsgált időszakban 46 milliárd forintot tett ki, ebből az ágazat szennyvízkezelési tevékenysége 90%-kal részesedett.

A hulladék-nagykereskedelemből 2012-ben 50 milliárd forint árbevétel keletkezett (ez volumenében 8,0%-os csökkenést jelent az előző évhez képest), szinte teljes egészében a hulladékgazdálkodási tevékenységből (azon belül pedig túlnyomórészt a szilárd hulladék újrahasznosításából) származott.

A szennyeződésmentesítés, egyéb hulladékkezelés gazdasági ágazatba tartozó szervezetek környezetvédelmi ipari értékesítésének nettó árbevétele a vizsgált időszakban 15 milliárd forint volt, ami összehasonlító áron vizsgálva valamivel több, mint 40%-os csökkenést jelent az előző évi adathoz képest. Az ágazat környezetvédelmi ipari árbevételének 62%-a a talaj és felszín alatti vizek védelméhez, 34%-a pedig hulladékok gyűjtéséhez, kezeléséhez és ártalmatlanításához kapcsolódó tevékenységhez kapcsolódott.

További információk, adatok (linkek):

[Módszertan](#)

[Táblák](#)

[Táblák \(STADAT\)](#)

www.ksh.hu

Elérhetőségek:

Gabor.Szilagyi@ksh.hu

Telefon: (+36-1) 345-6913

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

© KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL, 2013

A kiadvány kialakítása egyedi, annak tördelési, grafikai, elrendezési és megjelenési megoldásai a KSH tulajdonát képezik. Ezek átvétele, alkalmazása esetén a KSH engedélyét kell kérni.

Másodlagos publikálás csak a forrás megjelölésével történhet!